

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 „
 Helyben házhoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és
 évi utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kérésre visszajuttatja
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, jan. 25.

Alkotmányos király leszek.

Ezek a nevezetes szavak foglaltattak VII. Edvárd, Nagybritannia és Írország királya, India császára proklamációjában. S az angol nép elragadtatással üdvözölte ezt a passzust.

Megszoktuk már Magyarországot Angliához hasonlítani; mindenben keressük a párhuzamot, a mely bennünket Kelet-Európa angoljainak tüntetne fel. Legjobban pedig attól vagyunk elragadtatva, ha alkotmányos érzékünket az angolokéval egyenlőnek tüntetik fel.

Érdekes lesz azért most kissé utána nézni, mit jelent Angliában e szó: alkotmányosság, és mit jelent nálunk?

Voltaképpen alkotmányos monarchiát csak úgy tudunk magunknak elképzelni, hogy a nemzet akarata érvényesüljön a saját sorsa intézésében. És ez az elv meg is tartatik szépen Angliában épp úgy, mint nálunk. Csakhogy az elvek megvalósítása ezerféle módon történhetik s éppen ez az eset az alkotmányosság kérdésében.

Ott van pl. a búr háború.

Két virágzó állam tönkrement miatta, egy világrész legcivilizáltabb része pusztasággá változott, az egész pénzvilág rázkódásokat érez, a büszke Albionban özvegyek és árvák zokogása közben ünneplik Roberts lordot s maga Viktória királynő is egyik elesett kedves unokája után sietett el, a fájdalom ölte meg őt

is. Minden józan ok a mellett van, hogy az új királynak első gondja legyen a művelt világnak a békét visszaadni s meggátolni, hogy még több özvegy és árva bánja egy örült politika nyakas folytatását — és nem teheti, nem élhet királyi jogával, mert ellene szegül az alkotmányosság, a nemzet akarata. Az angol nép akarja a háború iszonyait már csak makacsságból is s a király kénytelen azt akarni, a mit a nemzet.

Ez az angol alkotmányosság.

Nálunk is ugyanaz a külső forma. Nincs más állami akarat, csak a mely a királyi és a nemzeti akarat találkozásából származik. Csak aztán ne keressünk semmit mélyebben. Mert kérdezzünk meg sorban minden egyes magyar embert: tetszik-e neked, hogy érdekeinknek külföldön nincs istápolója? tetszik-e, hogy minden kérdésben Magyarország a második helyre jut Ausztria mellett? tetszik-e, hogy évente igazságtalan kvóta fejében milliókat ajándékozunk egy nálunk sokkal gazdagabb államnak? tetszik-e, hogy még saját határainkon belül is a magyar állam tekintélye megáll a kaszárnya kapujában s tiszteleg a fekete-sárga őrház előtt sétáló silbaknak is?

Persze hogy egyenként megkérdezve, mindenki azt feleli rá: nem.

De mikor arra kerül a sor, hogy e véleménynek kellő helyen és kellő módon kifejezést adjunk, egyszerre más lesz a hangulat. A büszke kuruczból egyszerre sima labancz lesz, a ki egy szót mond megszivesebben, azt hogy: igen. A választók és a választottak többsége mind e szép

szóra hajlanak s felszínről vizsgálva, úgy látszik, mintha mindemez állapotok egészen jogosak volnának, mert hiszen a király és nemzet egyező akarata folytán van így.

Szóval nálunk is a korona és a nemzet akarata egyformán nyilvánul — csak az a különbség, hogy nem önként. Nem a korona akar úgy, mint a nemzet, hanem a nemzet alkalmazkodik a korona óhajához.

Vajjon igazi alkotmányosság-e ez?

Bizony csak az alkotmányosság látszata az egész; alkalmazkodunk a felsőbb nézetekhez, mert úgy vagyunk meggyőződve, hogy ha nem alkalmazkodunk, az is csak annyit ér. Azért még sem fog a mi akaratunk keresztülmenni. Jobb hát úgy feltüntetni a dolgot, mintha mi magunk akarnók így az ügyek állását; ezzel egy kissé felültetjük a külvilágot és felültetjük — de nagyon — saját magunkat is. Odakünn azt hiszik, az alkotmányosság virágzik nálunk, mi pedig azt képzeljük, úszunk a függetlenségben.

Ne is próbálja senki felébreszteni a magyart ebből a csalódásból. Jól esik aludnunk, mikor szebb az álom, mint a valóság. Elég lesz akkor felébrednünk, mikor hatalmunkban állandó a valóságban megtenni azt, a miről eddig csak álmodni mertünk.

S ez az idő el fog következni, már közeledik is. Angliában a nemzet akarata az alkotmányosság elve alapján képes az állam hajóját olyan irányba terelni, a mely magával a józan államérdekkel ellenkezik legjobban; el fog jönni a nap,

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Hervadt levelek.

Irtá: Winterhjelm Keresztély.

Csillogó, világos, őszi csend... hűvös hangulat a levegőben... finom, átlátszó fény minden tárgyon...

Az asszony kinézett az ablakon a kertbe, hol a kertész dolga után járt. — Gondolta magában:

— Mintha halotti ágyon feküdne a természet. Mindenütt az elmúlás csillama látszik. Maholnap eljönnek a viharok a halál telével.

Valami kedvetlen ingerültség szállotta meg, mely gondolatait mindig arra felé hajszolta, a minek halál, muló élet, elhaló emlékezet a neve. Még csak ez élt emlékezetében. Minden egyéb hátrább szorult, értékét veszítette e változó képek között. Ott látta magát férje halotti ágyánál, oly tisztán, oly világosan, mintha csak tegnap történt volna; pedig évek múltak azóta. Aztán jött a keserű fájdalom, mikor elvesztette egyetlen fiát, ki oly ifju volt még, oly tehetséges, kit oly bensőn szeretett.

Odakinn minden egy elhervadt nyárról regélt, mikor még remélt, félt, szenvedett egyetlen gyermekével, ki még rámaradt, leányával, kit az éles anyai szem az első szerelem heves, változó hangulataival kísért. Mit ért, hogy a

fiatal teremtés reményeket ápolt, mint az ifjuság rendesen? A tapasztalt asszony tudta, hogy gyermekeire is eljön a tél fagyasztó szeleivel és hervadt leveleivel, — tudta, hogy gyermeke reményeit is csalódás fogja érni teljesedés helyett.

Lélt a karszékebe s körüljártatta szemeit az elegáns szobában. Mit ér mindaz, a mit az anyagi jólét gyűjtött össze körülötte?! mit ér, ha ugyis el fog jönni az élet ősze?! (itt egy pillantást vetett a könyvre, melyet éppen olvasott s épp nyitva fektűt az asztalon) ha mégis mindenből hervadt levelek lettek?!¹

Mert hiszen így volt az tulajdonképpen! A kis hangulatos elbeszélésnek, jól megfontolva a dolgot, igaza volt lényegében: épp az ő hangulatát tükrözte vissza, az ő külső hangulatát, meg az ő belső hangulatát — a hogyan épp e pillanatban uralkodott rajta.

E hangulattól nem birt szabadulni. Meg-elevenült az minden kis emléknél, melyet környezete fölébresztett benne. Vette kalapját, nyakkendőjét, a verandán keresztül lement a kertbe, előbb a nagy virágágyakat járta körül — a nyári pompa maradék romjait — aztán lent megállott a kertész előtt.

— Magának is a hervadt levelekkel van dolga, Olsen?

— Igen, nagyságos asszony, azokkal.

¹ Kjelland Sándor irt egy „Hervadt levelek“ című hangulatképet; arra céloz az itt ez a vonatkozás.

Az öreg, szinte ősz kertész fölegyenesedett görnyedt helyzetéből és rátámaszkodott a gerelyére.

— Azt hiszem Olsen, szomorú látni, hogyan lesz itt minden hervadt levéllé. És aztán eljön a tél, a hó... ah!

Megrázkódott és szomorúan nézett le a virágágyakra.

— Az az, bizony eljön a tél, el a!

Olsen a szája másik felébe tolt a bagót és némi kíváncsisággal nézett az urnőre. Nem értette teljesen, hogy mit gondolt az urnő. Mert olyan csodálatos volt kissé, a mit mondott! Mintha nem be kellene következnie a télnek!

— Nem jó volna, ha telünk nem volna! — szólt lassu megfontolással. Mert ha ez a rózsátó egész évben nőne, akkor kiszívja a földet és csupa gyommá lenne. De ez a lomb itt, látja nagyságos asszony, a legjobb termőföld lesz a tavaszra, ebből nő ki az új rózsza. Körbe forog a' mindig, biz' ugy, nagyságos asszony, körbe forog. A mi virág: elhervad; de oszt' a mi elhervad: meg-meg virág lesz. Már az így van a természetbe!

— Igen, igen, kedves Olsen; csak azt gondoltam, hogy minekünk is el kell hervadni.

— Igen, igen... ha, ha... úgy van... igen, igen... De hiszen vannak gyermekeink!

— Gyermekek!... Minden bizonytal!... Bár csak ne kellene ezeknek is elhervadni!...

a mikor nekünk is lesz annyi erőnk, hogy nem pillanatnyi makacskodás, hanem jól megfontolt államérvék alapján saját jóllétünk szempontjából fogjuk irányítani sorsunkat, szabadon, minden befolyástól menten.

De addig csak álmodjunk s ha felébredünk, csak kifelé tekintünk, hogy hihessünk az igazi alkotmányosság létében és jövőjében.

K. A.

Érdekes elnökválasztás.

A képviselőház közlekedésügyi bizottsága tegnap ülést tartott, a melyen a kormány részéről Hegedüs miniszter volt jelen. Tolnay Lajos korelnök megnyitva az ülést, meleg szavakkal emlékezett meg a bizottság elhunyt elnökéről, Lukács Béláról. Az ülés napirendjének első tárgya a bizottság új elnökének a házszabályok értelmében titkos szavazással való megválasztása volt. Beadtak összesen tizenkét szavazatot, melyekből hat Tolnay Lajosra s ugyanannyi Vörös Lászlóra esett. A szavazatok egyenlő megoszlása folytán az elnökválasztás nem történhetett meg s azt a legközelebbi bizottsági ülésre halasztották. Ezután a bizottság a kereskedelmi miniszter által legutóbb benyújtott három vicinális vasuti jelentési tárgyalta s fogadta el.

A hazabeszélés.

Az elhunyt Lukács Béla örökébe Marosvásárhely I. kerületének választói Sz. Szakács Pétert óbajtják ültetni. A jelölt, aki függetlenségi programot vall, érdekes kijelentéseket tett a Székelyföld helyzetéről. »Ma az az elv — ugymond — hogy az országban országos ügyeket kell tárgyalni, nem kell hazabeszélni. Éppen ez tette tönkre, ez tette szegényné a Székelyföldet. Ezen a czímen kerültek be a Háza a Weisz Bertoldok, Arányi Miksák, akik a székelység baját nem ismerik s így esett meg, hogy majdnem egészen eltelt a ciklus anélkül, hogy a végpusztulással fenyegetett székelyek érdekében a parlamentben egyetlen komoly szó sem hangzott.«

Az új reichsrath.

Bécsből jelentik: Arra nézve, mi fog az új reichsrathban történni, már jó eleve világot vet a következő eset, mely ma történt. Az új-csehek klubján kívül álló cseh radikálisok mai gyűlésükön azt határozták, hogy mindjárt az első ülésben felszólítják a kormányt, hogy Körber miniszterelnök ne csak német, hanem cseh nyelven is mondja el programbeszédét. Azt is kívánják továbbá, hogy azokat a beszédeket, melyeket a parlamentben cseh nyelven fognak elmondani, szintén felvegyék a gyorsírói feljegyzések alapján készült parlamenti naplóba. A cseh radikálisok első kívánságát azonban már csak azért sem lehet teljesíteni, mert a miniszterelnök egy hangot sem tud csehül. — Az új reichsrath képviselőházának első ülésében a végső megállapodások szerint Weigelt krakkói képviselő fogja a korelnöki állást betölteni.

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 25.

Egy halott emléke kísértett ma a házban: Lukács Béláé.

A kereskedelmi tárcza 1901. évi költségvetésének tárgyalása során merült fel a képe a közelmúltból, mikor szomorú tragédiája lejátszódott. Pichler Győző a párisi világkiállításról is beszélt, s ennek kapcsán igazságot kért a kereskedelemügyi miniszterrel a sokat rágalmazott, alaptalanul megvádolt magyar kormánybiztos munkásságát illetően.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy megtisztítsa a halott emléket attól a szennyől, amelylyel tág lelkiismeretű emberek akarták megrágalmazni a magyarság kulturális fejlődésének a művelt nemzetek előtt való bemutatására irányult közhasznú munkásságát.

— *Aldott legyen Lukács Béla emléke!*

Ezekkel a szavakkal fejezte be beszédét, melynek emelkedett hangja s a benne kifeje-

zésre jutott melegsége a miniszter szívének, — nagy hatást keltett.

A függetlenségi és 48-as párt álláspontját a kereskedelmi tárcza költségvetésének tárgyalásánál Pichler Győző mondta el pártja megbízásából. Sürgette az önálló vámterületet, a vámsorompók felállítását.

A kormány állásfoglalása e kérdésekkel szemben a régi, mely immár sablonná vált a kormányznál.

Tallán Béla elnököl.

Kovács Pál a közlekedési bizottság nevében több vicinális javaslatot terjesztett elő.

Kammerer Ernő a közoktatási bizottság jelentését mutatja be a tanítói nyugdíj és gyám-alap állapotáról.

Ezután a belügyi tárczát harmadszori olvasás után elfogadták.

Allítsák fel a vámsorompót!

Ezután a kereskedelmi költségvetés vitáját Pichler Győző kezdte meg, a ki az agrarizmus és merkantilizmus elveit fejtegette és ezután a hazai viszonyokra térve, azt bizonyította, hogy a mig önálló vámterületünk nem lesz, a mig a vámsorompókat fel nem állítják, Ausztria felől, nem javítjuk sem a mezőgazdaság, sem az ipar, sem a kereskedelem helyzetét s addig az összes buzgalmunk csak vergődés. Majd a gazdasági kiegyezésről beszélt s azt mondta, bár vigasztaló, hogy Ausztriában a radikális pártok gyógyíthatatlan sebeket ütöttek a reakcionárius pártokra, a helyzet az, hogy nincs odaát egyetlen párt sem, mely becsületes kiegyezést akarna kötni velünk. Az önálló vámterület azért nem jöhet létre, mert a dinasztia nem akarja, mert egy lépéssel sem közeledik az önállóság felé és szembe helyezkedik a magyar nemzet érdekével.

Tallán elnök figyelmeztette a szót, hogy nincs joga a dinasztia a vitába venni és szembe állítani a nemzettel.

Rátkay László: A dinasztia se álljon szembe a nemzettel.

Pichler Győző: A szabadelvű pártban nincsen bátor ember. Azok, a kik egy napon aláírják a Tisza-lexet és másnapon megegyeznek a legerősebb ellenzékkel, azok nem fognak ellenállani az erkölcsatlenség kísértésének. De majd, mikor a monarchia recsegnie fog és a trónt a magyar nemzet erős keze fogja megtartani, vajjon a korona akkor is ellene fog szegülni az önálló vámterületnek?

Kérdi azonban a kereskedelmi minisztert, elkészült-e már előmunkálataival erre az es-

De mégis bolondságnak vélte, ott állani és hangulatokról beszélni egy emberrel, a kinek csupán a kézzelfogható, az anyagias iránt van érzéke, a finomabb szimbolikát fel nem foghatja, a futólagos, de keserű hangulatokat — melyek láthatatlan, de emésztő illatukkal ölnék — nem értheti.

Megint a szobában ült, megint elővette azt a könyvet, futó pillantást vetett a felnyitott lapokra, mintegy azért csupán, hogy újra bele találjon eredeti hangulatába. Hiszen nem arról a nagy, végtelen hervadásról volt abban szó, hanem a mi a múlt élet folyamán elhervadt; tépelődött, vajjon nem ő is egy halom hervadt levélre néz-e le? . . .

Házasságára gondolt vissza. Boldog? Igen, mi az: boldog?

Ha egészen őszinte akart lenni maga iránt, kénytelen volt bevallani, hogy a szerelm helyébe később olyasvalami lépett, a mi inkább a barátságához, a kötelességei iránti megadásához hasonlított. Ha visszaidézte emlékezetébe ideális álmait az örökké izzó tűzről, mely örökké lobogó, örökké gyújtó, örökké meleget kell hogy legyen: be kellett vallania, hogy sok láva és salak is járt vele s éppen ebből maradt vissza nagy rész.

Nem húzódtak-e vissza ideális álmai egymás után az élet folyamán, mintegy hallgatag egyetértéssel? nem szállították-e alább igényeket? nem mondtak-e le a legdrágábbról, legmélyebből, legerősebből? nem olyanná lett-e sze-

relmők, mint két igen művelt ember barátsága, kik sokban híven alávetik magukat egymásnak, némely dolgokban pedig egészen közönyösek egymás iránt? Nem abban a mértékben távolodott-e férjétől, a mily mértékben közeledett gyermekeihez? Nem éppen a gyermekek adtak-e okot arra, hogy az egyetértés csak ritka volt közöttük, a véleménykülönbség ellenben gyakori? És a házasság élet boldogsága nem csupán abból állott-e utóljára, hogy felbonthatatlan közös érdekből a műveltség tapintatával haladtak együtt, a helyett, hogy együtt éreztek, együtt éltek volna? El kellett ismernie, hogy a közöny mellett némi boldogság is volt; ám úgy lett-e, a hogyan álmolta egykor? Mi lett az ideálokból, az álmokból? Mégis volt valami igaz a »Hervadt levelek«-ben; — hervadt, éppen ez volt a leghelyesebb kifejezés; nem megsemmisült, hanem elhervadt, elszáradt.

Néhányszor lassan fel és alá ment a szobában. Most megállott nagy titkárja előtt; abban voltak eltéve a hervadt levelek, szimbólumai annak, hogy mivé lett mindene. Bann volt a kulcs, kihúzta a fiókot. Gondolkozott egy pillanatra, aztán kivette a ládikát.

Ott feküdt a hervadt menyasszonyi bokréta. Középen egy félig nyílt sötétpiros róza. Mellette széles körszalagban kedves virága, a heliotrop. Köröskörül szép fehér rózsabimbó. Hervadt az egész.

Valahányszor a bokréta nézett, sohase

látta oly élénken maga előtt mindazt, a mije elhervadt, épp úgy hervadt el, mint abban a kis hangulatképben. Nem az ő hervadt sirdombjai volt ez? . . .

Letette a nyitott könyv mellé és a nagy tükörhöz fordult. Hervadt volt ő is! Néhány szál szürkülő hajat vett észre — lesz több is nemsokára, ha leánya, szerelmének egyetlen maradék tárgya, csalódva, megtörve, szenvedve, görcsösen fogódzik anyai szívéhez, ha ezt az utolsó vigaszt is elveszti beteg, már-már félig holt szíve.

Leánya jött odakinn.

Szomorúságát ingerült nyugtalanság váltotta fel, mikor meghallotta leánya lépteit. Olvasni akarta gyermeke arcának rejtélyeit: vajjon a vig, vagy a szomorú hangulat kifejezése kereskedett felül arcán? Pedig ránézve a változó kifejezés gyermeke arcán mindig egyértelmű volt: titkos bizonytalanság, a végső keserű csalódás örökös hallgatása . . .

Kinyílt az ajtó. Epirulva, sietve, sugárzón, hévvel lépett be leánya. Mintha fény és meleg áradt volna be vele a szobába.

— Anyám!

Többet nem mondott. Csak ezt az egy szót: anyám. Aztán anyja vállára rejtette arcát, nevetett, sirt, magához szoritotta szülőjét. Mindez heves, viharos öröm jele volt. Nem mert fölpillantani, nehogy anyja belásson első, viharos, szelaj üdvösségébe.

hetőségre? Kérde azt is még a minisztertől, mit csináltak a külföldre küldött kereskedelmi attasék, mire terjedt ki működésük. Nem akar erről beszélni.

Hegedüs miniszter: Csak tessék beszélni.

Pichler: Ismer többeket az attasék közül, tudományos, képzett emberek de az bizonyos, hogy a közvélemény nem tudja, mi a hatáskörük és miben lehet igénybe venni szolgálatukat. Ausztria kereskedelme és nem kevésbé pénzügyintézetének tömege megfosztja Magyarországot. De hiszen Ausztriában a vállalatok élén főhercegek vannak, a főhercegek Ausztriában részvényesek, spekulálnak, a börzére járnak. Melyik magyar vállalat élén van főherceg? Az ő működéseiket mi csak onnan ismerjük, hogy kedvükért bizonyos osztrák vállalatok számunkra noli me tangere. (Tetszés a szélsőbalon.)

Hosszasan szól a vasuti politikáról, a postáról, távirtdáról, tiltakozott a postai díjak emelése ellen, minden községnek postát követelt és figyelmeztette a minisztert, hogy a nők szakoktatását a kereskedelemben csak úgy fejleszse, ha nem nevel vele proletárokat. Kifogásolta, hogy a kazánvizsgálatot az iparosztályhoz helyezték át. Végül azt hangoztatta, hogy Lukács Béla emlékének tisztázására, a kinek a tisztessége ellen a szóló nem kételkedik, a párisi vizsgálat adatait hozzák nyilvánosságra.

A költségvetést nem fogadja el. (Élénk tetszés a szélsőbalon.)

Öt perc szünet.

Elégtétel Lukács Béla emlékének.

Szünet után: **Hegedüs** Sándor kereskedelmi miniszter: Siet felhasználni az alkalmat, hogy Pichlernek feleljen a párisi kiállítás dolgában. (Helyeslés.) Konstatálja, hogy a kiállítás a legszébb eredményt érte el. Ez a legnagyobb elismerése azoknak, akik a magyar kiállítást vezették s annak, aki élén állt. (Helyeslés.) De ez eredmény költségekkel járt. Gyanúsító közlemények jelentek meg. Be fogja bizonyítani ezek alaptalanságát. Kimutatja, hogy az eredeti 3 millió koronás hitelt 450,000 koronával lépték túl, de ez a hitel még akkor szavaztatott meg, mikor a kiállítás programja még nem volt összeállítva. Mikor még a rue de Nation nem volt tervezve. Látván, hogy a többi nemzetek mind külön pavillont építenek, mi se maradhattunk el és büszke rá, hogy mi elől álltunk e tekintetben is. (Helyeslés.) Ha ez uincs, akkor nincs tulkiadás és Lukács Béla kétszáz egynéhány ezer koronát takarított volna meg még az eredeti hitelből is. E kiadásoknál oly nemesintencziók vezették Lukács Bélát, hogy föltétlen elismerés illeti. (Helyeslés jobbról.) A kitüntetések mutatják, hogy micsoda nagy munkát vé-

geztek a mi férfaink. S bizonyítják, hogy annak a férfinak az emlékére, aki élőkön állt, csak kegyelettel emlékezhetünk. (Általános helyeslés.) Ne nyuljunk, ne bolygassuk a sir töviseit. (Helyeslés.)

Pichlernek azon kérdésére, hogy nem volt-e a miniszteriumban Lukács Béla ellen valami cselszövés, — határozottan kijelenti, hogy nem volt. Ő (a miniszter) névtelen levelet kapott, — papirkosárba dobta. Utóbb a nyílt váddal szemben Lukács Béla maga kérte a vizsgálatot.

Magának Lukácsnak kérelmére adta mellette Sztéryenyi min. tanácsost, s konstatáltatott, hogy a vád alaptalan.

Ezeket akartam elmondani — így végezte a miniszter — s kötelességet teljesíték az ország, a parlament s Lukács Béla emléke iránt, midőn kijelentem, hogy Lukács Béla hazája iránt nagy érdemeket szerzett, — áldva legyen emléke! (Helyeslés.)

Az angol királynő halála.

— jan. 25.

Viktória angol királynő temetésére vonatkozólag megtették az előkészületeket. Meghatározott gyásznapok között fogják földi maradványait átadni az enyészetnek, — s a világi hatalmak mind, mind képviseltetni fogják magukat.

A részvétiratok még mindég özönlenek a királyi családhoz, szóval általánosan részvét az egész világon. Vajjon a temetés után is megmarad-e ez a békés, ünnepélyes, jóleső hangulat? Amint az eddigi nyilatkozatokból kitetszik, minden úgy marad, mint eddig volt, — de ki tudja meddig s talán nagyon is hamar bele fog gyűlni ebbe a békés hangulatba az egyenlenség. Egy-két előhírnöke, már mutatkozik is.

Mai távirataink a következők:

Az angol trónváltozás.

London, jan. 25. (Saját tud. távirata.) A hivatalos lap kabinetrendeletet közöl, amely a királyi családra vonatkozó egyházi imákban a szükséges módosításokat rendeli el. A walesi herceg és hercegnő helyett azt szövik bele az imákba: »Cornwall és York hercege és hercegnője.« A hivatalos lap rendkívüli kiadásban közli Norfolk hercegnek mint Anglia örökös marsalljának azt a felszólítását, hogy a

lakosság e hó 28-ától kezdve gyászt viseljen. Ugyanez a lap közli, hogy Lansdowne, Ritchie, Chamberlain és a legfontosabb tárczák vezetői tegnap a St. James-palotában tartott minisztertanácsban letették a hűség esküt a király kezébe.

A szultán részvéte.

Konstantinápoly, jan. 25. Az a részvét távirat, a melyet a szultán az angol királynak küldött, így szól:

Őszinte sajnálkozással fogadtam e fennkölt királynő ő felsége, felséged anyja halálának a hírért. E fájdalmas eseménytől mélyen meghatva, sietek felségednek kiváló részvéteket kifejezni.

A szultán egyúttal a német császárnak és Frigyes császár özvegyének is küldött részvét táviratot. Burban Edin effendi ma délután a szultán nevében részvéllátogatást tett az angol nagykövetnél. Az örmény patriarka a canterburyi érseknek küldött részvét táviratot.

A királynő temetése.

London, január 25. (Saj. tud. táv.) Viktória holtteste fehér fátyollal leborított tölgyfa koporsóban nyugszik az osbornei kastély ebédlőjében. A királynő kívánságához képest, a koporsót fehér selyempáltiummal takarják be, szögleteiben a királyi czimerrel. Ágyu talpakon viszik Cowesbe, itt egy yakt várja, mely portsmouthig huzódó hadihajók sorfalai és ágyudörgések között elviszi innen biborvörös és fekete posztóval bevont külön vonaton Londonba és onnan Vindsorba.

Irország részvéte.

Budapest, jan. 25. (Saj. tud. táv.) Az ir-part a dublini községtanács részvétnyilatkozatára pótindítványozta, hogy Irország, a mostani politikai helyzetében semmiféle loyális nyilatkozatot nem tehet az angol trónnak. Az indítványt le-szavazták.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Január 27. d. u. 4 óra. Zeneiskola hangversenye a Kereskedelmi Csarnok nagytermében.
Január 27. Az ipartestület évi közgyűlése a tüzőltő őrtanyán d. e. 9. órakor.
Január 27. A Polgári takarékpénztár évi közgyűlése d. e. 11 órakor.
Január 27. Izs. nőegylet sétatangversenye a Fekete Sasban d. u. 4 órakor.
Január 27. A kath. kör közgyűlése.
Február 1. Burmester Villy és Diósiné Handel Berta hangversenye a Fekete Sasban.

* **Udvari gyász Viktória királynőért.** A tegnapi hivatalos lap közli, hogy Ő Felsőge, Viktória angol királynő elhalálása alkalmából, hogy az udvar részvéte külsőképpen is nyilvánuljon, négy heti udvari gyászt rendelt el. Két hétig *mély gyász*, az utolsó két héten pedig *kisebb gyász* lesz.

* **A házak számozása.** Évek óta huzódik Nagyváradon a házak számozásának s az utcák jelzésének ügye. A sok huza-vona után odáig jutottunk, hogy a februári közgyűlésen végleg határozhat e tárgyban a törvényhatóság. A szám- és jelző-táblák mintáit és az ezzel benyújtott ajánlatokat tegnap bírálta felül a szépművészeti és közlekedési szakbizottság. Pályázó volt sok. Szébbnél-szebb és rosszabbnál-rosszabb minták voltak. Két minta volt a legjobb. Pisztray és társa szegedi cégé és **Helebrand** Sándor nagyváradai ércöntőé. Az árak között

Anyja mégis belátott, átélte azt egykor ő maga is s most odaszoritotta gyermekét hű, meleg szívére.

S míg a leány elbeszélte lesütött fővel, megakadt, ismét elbeszélte, szót keresett; — anyja elnézett fölülte a hervadt virágokra és könyein keresztül ismét frissen, elevenen látta azokat. Rámosolyogtak, elébe illatoztak, suttogva kérdezték, nem emlékszik-e ujjongó szerelmére, nem emlékszik-e arra az égő csókra, melyet rájuk nyomott az első napon, mikor abba a kis ládikába tette őket örök emléktől?

S egyszerre minden felmerült emlékezetében. Mennyi szerelem volt a hosszú évek folyamán szíve fenekén, habár nem éppen olyan, a milyenről ifjusága idején álmodott! S ha e szerelemnek napfényes és árnyékos oldala is volt s ha ő többet gondolt az árnyékra, annak oka bizonyára az volt, hogy ő is, férje is maguk az árnyékos oldalon maradtak, hogy gyermekeik a napfényes oldalon járhasanak. De hiszen elég jutott nekik maguknak is a napfényes időből! Csak ifjuságuk első, viharos szerelme hajlammá változott, mélyen befészkelődött a szívébe, hogy ott uralkodhasson az életfejlődés összes finom idegeinek góczában. S éppen ezért nem volt mindig képes e szerelem a felszín egyformán zománczozni vonni be. Csúppán a muló virág hervadt el, a törzs és a gyökerek megtartották erőteljes életüket.

Mégis igaza volt a kertésznek, mikor azt

mondta, hogy gyermekek következnek utánunk. S ne menne mostan teljeseésbe a legdrágább álmom, melyet azóta szőt, mikor gyermekei még piczi, gyűgyögő teremések voltak? az az álmom, melyet már rég a meghiusultak közé száműzött: hogy nagyanyának lássa magát, a ki gyermekeiben újra átéli az öröm életét.

— Igen, igen, egyetlen, édes... olyan jól értelek... E pillanatban újra átéltem azt az időt, mikor én is így mentem anyámhoz...

Leánya felpillantott:

— Ah, anyám... látom, örülsz, boldog vagy...

Pillantása most az asztalra esett:

— Anyám, mi ez? »Hervadt levelek.« Ni, meg itt is hervadt levelek!

Mosolygott. Hogy is gondolhatott volna e pillanatban arra a hasonlatra, mely anyjával történt az imént, meg arra, a melyik éppen mellette feküdt?!

Az urnő vigyázva felvette a bokrétát és egy csókot nyomott rá, mely talán kevésbé heves és forró, de szívből fakadóbb és hálásabb volt mint amaz első régen. Aztán befedte a ládikát és leányát homiókon csókolta:

— Nem hervadt levelek ezek, hanem élő emlékek, melyek nőni fognak.

10—20 fillér különbözet volt, de ezzel szemben súlyosabb, tehát vastagabb anyag volt a Helebrand által bemutatott minta. A bizottságnak az elfogadását ajánlja a közgyűlésnek. Ez által a helyi ipar emelését is előmozdítja a város és már csak ez okból is hisszük, hogy a közgyűlés szintén elfogadja a más tekintetben is előnyös ajánlatot.

* **Kinevezés.** Dr. *Bulyovszky* József polgármester a Sarkadi József felfüggesztése folytán üresedésben levő rendőrbiztosi állás teen-dőinek elvégzésével *Baranyi* Menyhért nagyváradi lakost bizta meg

* **A honvédelmi miniszter betegsége.** Fejérváry Géza báró állapotáról tegnap délelőtt 10 órakor a következő orvosi jelentést adták ki:

Nyolcz órai nyugodt alvás után a beteg közérzése jó. Hőmérséklete 36.2. Érlökése 60. A kötés változtatva lett. *Herczel.*

* **Kitüntetett altábornagy.** Ő Felsége a király *Petrovics* Péter nyugalmazott altábornagynak, ki mint vezérőrnagy a *nagyváradi társadalomnak volt egyik kedvelt alakja*, — hosszú szolgálatainak elismerésül a magyar nemességet adományozta.

* **Bezárták a polgári leányiskolát.** A kanyaró betegség sok kellemetlenséget okozott az ősz óta Nagyváradon. Eleintén szelidebb lefolyással, utóbb már vehemensebben lépett fel különösen a tan-köteles gyermekek közt. Az elemi iskolák nagy része több-kevesebb időre be lett zárva, de a felsőbb tanintézetekben csak szórványosan fordultak elő megbetegedések s ezért itt különösebb óvintézkedésekre még eddig nem volt szükség. Most azonban komolyabb veszély lépett fel a községi polgári leányiskolában, ahol négy *vörheny* megbetegülés fordult elő, még pedig mind a négy osztályban egy-egy leány és ezek közül kettő az ev. ref. leánynevelő intézet növendéke. Mivel ez a betegség sokkal veszélyesebb, mint a kanyaró, dr. *Baróthy* Ákos városi főorvos azonnal intézkedett; jelentést tett a polgármesternek s kérte a polgári leányiskolában az előadások felfüggesztését. Dr. *Bulyovszky* József polgármester az iskolát február hó 11-ig bezáratta. Ez idő alatt fertőtlenítik a tantermeket. — Azonkívül az ev. ref. leánynevelő intézetben is megtettek minden óvintézkedést, hogy a járvány terjedését meggátolják.

* **Az egyetem új rektoráról.** Dr. *Kisfaludy* Árpád Béla egyetemi tanár, a budapesti Tudományegyetem új rektora az örök nevezetességű *Kisfaludy*-családból származik, közeli rokona a két nagy *Kisfaludynak*, *Sándornak* és *Károlynak*. Nagy elődeinek vére benne is munkál, ő is kiváló elméleti tehetséggel és poétai hajlandósággal van megáldva; az előbbi tudományos munkái, az utóbbi pedig költeményei és műfordításai mutatják. A többi közt XIII. Leó pápa költészetéről írt tanulmányában árulja el műfordítói tehetségét, amikor zengzetes nyelven ültette át magyarra az egyházfejedelem latin költeményeit. Sokat köszönhet az irodalom *Kisfaludy* A. Bélának *Kisfaludy* Sándor eredeti kéziratának és ereklyéinek kegyeletes megőrzéseért s részben összegyűjtéseért. A *Himfy* szerelmeinek eredeti kéziratát ugyanis a család birtokából idegen kezekbe került a költő halála után s mivel egyedül ez a kézirat autentikus, igen fontos volt a megszerzése, mert Toldy annak idején sokat változtatgatott *Kisfaludy*

Sándor strófián s az eredeti kézirat birtoka nélkül nem lehetett volna rendezni hiteles kiadást a költő munkáiból. *Kisfaludy* A. Béla szerencsés utánajárással megszerezte ezt a kéziratot, mely azután alapjául szolgált a *Kesergő* szerelem és a *Boldog* szerelem új, hibátlan kiadásának. Számos nagybecsű *Kisfaludy*-ereklyét őriz a tudós rektor; a többi közt meg vannak gyűjtéményeiben a *Kisfaludy* Sándor munkáinak első kiadásában látható aczélmetszetek eredeti táblái is; ott van továbbá *Kisfaludy* Sándor íróasztala és sok más ereklyéje, *Kisfaludy* Sándor életrajzi adataihoz is sok becses anyagot szolgáltatott ő már az irodalomtörténet kutatóinak, így igen becses az a tanulmánya, melyet a *Himfy*-dalok muzsájáról, *Szegedi Rózáról* írt. A kath. irodalom újabb fellendülésében jelentékeny része van *Kisfaludynak*. Egy évtized óta alelnöke a Sz. István-Társulatnak. Az ő szerkesztésében indult meg e társulat pompás folyóirata, a *Kath. Szemle*. Hittudományi, nyelvészeti és irodalom történeti értekezései számottevő és uttörő dolgozatok. Sokat dolgozott *Pázmány* munkáinak újabb kiadásán. Irálya zamatos, tősgyökeres magyar, nagyon közel áll b. e. *Nogáll* klasszikus irányához.

* **Automobil közlekedés Debreczen és Nagyvárad között.** A Debreczen és Nagyvárad között tervezett automobil közlekedés ügyében csütörtök délutánra hívták össze a nagy értekezletet Debreczenben a városháza tanácsstermébe. Az értekezletet — mivel azon kevesen jelentek meg, — elhalasztották s valószínűleg a jövő héten fogják megtartani.

* **Eladó ház hely a színház mellett.** A színház Bémer-téri nyugati szegletén levő üres telek eladását nyilvános árverésen eszközli a város. A szépművészeti és közlekedési szakbizottság tegnap állapította meg az árverési feltételeket. Ezek szerint a területre akár egy, akár két emeletes épület emelhető, de a jövő 1902. év november hó 1-ig az építést be kell fejezni különben elveszti a vételár befizetett részét és a biztosítékot. Községi adómentességet nem ad a város. A leteendő biztosíték 1700 korona, a kikiáltási ár 12000 korona. A területre csak magánlakást vagy boltelhelyiséget lehet építeni.

* **A népszámlálás.** A mai nap folyamán a vidéki városok népszámlálási eredményéről a következő tudósításokat kaptuk:

	lakossága	szaporodás
Nagy-Kőrös	26,354	1,715
Kaposvár	18,600	6,076
Igló	10,187	2,842
Petrozsény	7,894	4,120
Mátészalka	5,389	799
Mező-Gyán	2,098	313
Rábapatonna	2,603	165
B.-Nagy-Bajom	4,274	295
Mezősas	1,708	150
Rimaszombat	6,062	500

* **A számonkérőszék működése.** Mint értesültünk, a számonkérőszék, dr. *Beóthy* László főispán elnöke alatt, február első felében fogja megtartani a vizsgálatot a városi hivataloknál. — A városházán már is serényen készülnek a nagy napra, melyen egész évi működésüket számon kéri.

* **A furfangos osztrák és a még furfangosabb magyar.** Az alábbi történetkét, mint követésre méltó példát, mindenkinek ajánljuk. Egy osztrák fémáru-gyáros oly módon akar tudani gyártmányain, hogy egyszerűen dobozokba csomagolja áruait és a beszerzett címeknek elküldi, persze Magyarországot árasztja el velük. *Udvarias* levelet is mellékel, amelyben annak a reményének ad kifejezést, hogy az áru »tekintetességé» igényeinek meg fog felelni s alázatosan kéri, hogy a cikk árát »beküldeni sziveskedjék».

Igy jutott egy aradi ügyvéd is egy dobozhoz, melyben két darab fémvonalzó volt — és az a kis levélke, hogy négy korona értékét ne restelje beküldeni. Az ügyvéd a vonalzó félre tette. A gyáros harmadnapra már küldött levelezőlapot, melyben röviden kéri, hogy a 4 koronát küldje be. Az ügyvéd ezt is félre tette. Nehány nap múlva ismét ír a gyáros, hogy nyolcz nap alatt legyen szives az ügyvéd ur fizetni. Az ügyvéd ezt is félre dobta. Ismét néhány nap múlva jön a harmadik levelezőlap, melyen az áll, hogy mégis csak különös eljárás az »tekintetességétől», hogy a vonalzó árát kétszeri felszólítás ellenére sem küldi be. Felszólítja tehát most már egész komolyan, hogy küldje be az összeget, hogy kellemetlenség ne származzék belőle.

Erre már leült a fiskális és a következő levelet írta:

Egy tisztességes kereskedő előbb kínálja áruait és ha a vevő megrendeli, csak akkor küldi el. Én nem rendeltem önnél semmit és ha otthon lettem volna, amikor csomagja megérkezett, el sem fogadtam volna. A doboz tartalmával együtt rendelkezésére áll. Küldjön érte valakit, aki tőlem átvegye, mert én egy lépést sem teszek. Egyebekben tudomására adom hogy rajtam ki nem fog. Jelen levelem költségét 10 koronában számítom fel. Felhívom, hogy ez összeget 3 nap alatt annál is inkább kifizesse, mert különben a peres lépéseket azonnal és a legszigorubban fogom Ön ellen megindítani.

Negyednapra megjött erre a barátságos levélre a válasz:

Tisztelt Uram! Becses levelét megkaptam és kérem, hogy a vonalzókat felszámított költségei kiegyenlítése fejében megtartani sziveskedjék. Kiváló tisztelettel: N. N. fémáru-gyáros.

Igy fogott ki a magyar ügyvéd az osztrák gyároson.

* **Iparkamarai illetékek befizetése.** Nagyvárad város adófizetői, a kik iparkamarai illetéktartozásukat a végrehajtási eljárás alatt kiküldötteknek befizetés végett átadták, felkértek, hogy nyugtázott iparkamarai könyvecskéjük átvétele végett a városi adóhivatal 2-ik számú szobájában (baloldalon) a hivatalos órák alatt jelentkezni sziveskedjenek. Városi adóhivatal.

* **A tisztviselők mellékjövedelmének adója.** A m. kir. közigazgatási bíróság elvi jelentőségű ítéletet hozott egy polgármester mellékjövedelmeinek megadóztatása ügyében: *Stefancsok* Károly nagyrőczei városi polgármesterre IV. oszt. kereseti adó címén kivetettek olyan adót is, mely a polgármesternek nem tisztii fizetése után jár, hanem azután, hogy ő a nagyrőczei népbank részvénytársaságnak az igazgatósági elnöke és mint ilyen bizonyos tiszteletdíjat huz a részvénytársaságtól. *Stefancsok* polgármester ezt a kiróvást megfélebbezte a vármegyei közigazgatási bizottsághoz, amely az adókiróvást megsemmisítette. A pénzügyigazgató azonban szintén megfélebbezte ezt a határozatot a közigazgatási bírósághoz és onnét az az elvi jelentőségű határozat jött, hogy állami és közigazgatási tisztviselők mindennemű más mellékjövedelmeik és tiszteletdíjaik után is tartoznak IV. oszt. kereseti adót fizetni.

* **Várkonyi Svajczban.** *Várkonyi* István, aki évekket ezelőt az agrárszocializmus megalapítója volt s *Földmivelő* című lapjában a földosztás elvének kihirdetésével föllázította az alföldi földműveseket, kiszabadult a váci fogházból, ahol egy évet töltött, amelyet izgatásért rótt rá a bíróság. *Várkonyi* hír szerint Svajczba költözik családjával.

* **Harminczöt ember pusztulása.** *Herno-Holmen* (Norvégia) mellett egy orkán által okozott vihardagály következtében 34 férfi és egy nő életét veszítette. Nyolcz házat elragadott az ár. A kikötőben hatvan csónak elmerült. Sok embert a kiállott ijedség tett betegg.

* **Halálozás.** A kir. törvényszék épületén ismét gyászlobogó leng. Egy emberöltőt meghaladó példás szolgálat után kidőlt az élők sorából **Maksa György**, a nagyvárad kir. törvényszék legrégebbi szolgája. Szerény kört töltött be, de közmondássá vált lelkiismeretessége, szorgalma, pedánságig menő becsületessége megszerezte számára mind feletteseinek, mind pályatársainak bizalmát, tiszteletét. Elhunytát gyermekein kívül, kiknek gondos nevelése volt élete célja, vejei: **Balzám Béla** debreczeni és **Bondray László** nagyvárad felelővitei tanácsjegyzők gyászolják. Temetése ma, szombaton délután fél 3 órakor lesz a kis-kutuczai gyászháztól. — A családi gyászjelentés a következő:

Alulírottak úgy a maguk, valamint az összes rokonok nevében is mély fájdalommal tudatják a legjobb apa, nagyapa, após és rokonnak, **Maksa György**, kir. törvényszéki hivatal-szolgának f. hó 24-én délután 4 órakor, élete 67-ik évében, hosszas és súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai folyó hó 26-án délután fél 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartásai szerint, Kis-Kut-utca 42. sz. alatt levő lakásáról az olasz-i közsirkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. Mely végtisztességtelre az elhunyt rokonai, jó barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyváradon, 1901. január hó 24. Legyen könnyű neki a hant! **Maksa Hermína**, **Maksa Andor**, **Maksa Erzsébet**, **Maksa Mária**, **Maksa Piroška** gyermekei. **Maksa Béla**, **Ilona**, **Jolán**, **Irén** és **György** **Balzám Emma**, **Bondray László** unokái. **Maksa Andorné Buchta Mária** mint menyecskéje. **Balzám Béla**, **Bondray László** vejei.

* **Áthelyezés.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter **Kovács Antal** gazdasági szaktanárt, ki eddig a pécsi róm. kath. tanítóképző intézetben működött, a nagyvárad róm. kath. tanítóképző intézetbe helyezte át s megbízta Biharvármegye területére nézve a gazdasági vándor tanári teendőikkel.

* **Rablógyilkossági merénylet.** Vakmerő rablógyilkossági kísérlet történt Bukinban. Mráz Ferencz ottani kereskedő boltjába három vidéki parasztember lépett be, a kik különböző árucikkeket kértek. Mialatt a kereskedő a vendők kiszolgálásával foglalkozott, az egyik ember a rajta volt szűr alól egy éles baltát rántott elő s azzal a kereskedő felé csapott, a kit az ütés a vállán ért. A támadásra a kereskedő segélyért kiáltott s éppen abban a pillanatban lépett be az utcáról **Bodó Adám**, a kereskedő szomszédja a mikor a három rabló a kereskedőt megragadta és le akarták teperni. A mint a belépő **Bodót** meglátták, utat törtek maguknak és elmenekültek a merénylők. **Bodó** és a megtámadott kereskedő lármájára többen üldözőbe vették a merénylőket, kik azonban a község szélén rájuk várakozó kocsira felkapva, elmenekültek. A megtámadott kereskedő sérülése súlyos, de nem életveszélyes. A csendőrség széles körű nyomozást indított a vakmerő merénylők kézrekerítése végett.

* **Vasuti szerencsétlenség.** Bajrod állomáson, a piski-i vonal mentén, a személyvonat összeütközött egy szemközti haladó tehervonattal. A mozdony és a szerkocsi összezúzódt. Emberéletben nem esett kár. A mozdonyvezető szenvedett jelentéktelen sérülést.

* **A nőipariskola segélye.** **Szedlarikné-Dudinszky Anna** igazgatónőnek, nőipariskolája segélytel már évek óta ezer k rona segélyt nyújtott Nagyvárad városa. A folyó évi költségvetés tárgyalásakor azonban, tekintettel a város sanyaru pénzügyi viszonyaira, a segélyt a törvényhatóság többsége megtagadta. Több bizottsági tag ezen határozat ellen felebbezést nyújtott be a miniszterhez, azonban tegnap leérkezett a belügyminiszter leirata, a mely szerint a közgyűlés határozatát helybenhagyja.

* **A német nyelv Temesvárott.** Temesvár sehogy sem akar magyarosodni. Minden kétséget kizáró bizonyossága ennek az a körülmény, hogy Temesváron a német nyelven megjelenő politikai lapok képesek elnyomni az ottani magyar zsurnalisztikát. Most pedig még egy új német lap indult meg Temesváron *Journal* címmel. Nem sokára még egy német, két filléres lap fogja boldogítani a temesvári németeket.

* **Írás a puskafojtásban.** Brűnn közelében még december hóban agyonlőtték a város erdőőrét. Különös véletlen folytán csak e napokban jöttek rá, hogy ki lehetett **Hommernik** Ferencz gyilkosa. Az agyonlőtt erdőőrnek hulláját megtalálták az erdőben. A tetem fehérfű ágakkal volt befedve, de a puskát, vadászláskát, csizmát nem lelték sehoh. Azonnal rablógyilkosságot sejtettek és a nyomozást megindították. A rendőrbiztos a tett színhelyén talált puskafojtáson valamiféle írást vett észre. A fojtás egy írka lapjának a maradványa volt és rajta a következő sorok voltak olvashatók:

— Az ég kék. — A hó fehér. A macska nyávog, és még több más ilyenü közismertes mondás. Az összerongyolódott papirdarabot előmutatták az iskolák tanítóinak, akik közül az egyik tanítványának, **Pavlicsek** Henriknek az írását ismerte fel a sorokban. A gyermek atyjának, **Pavlicseknek** a házában azonnal házkutatást tartottak. A nyomozás kiderítette, hogy **Pavlicsek** Ferencznek már többször volt dolga a rendőrséggel vadászás vétsége miatt. Nemsokára kellett a gyanúsítottat vallatni, mert csakhamar töredelmes beismerő vallomást tett és azt a helyet is megjelölte az erdőben, ahová a hiányzó tárgyakat elásta.

A képes levelezőlap jubileuma.

Németből: Niedermanné Geher Hedvig.

A levelezőlap, mint tudjuk, osztrák találmány. Dr. Hermann Manó bécsi tanár, miniszteri tanácsos találmánya. 1869. október 1-én lépett életbe. S kevéssel később 1870. július 1-én be lett vezetve észak Németországban is. A »Levelezőlap« elnevezést később kapta. Már a német katonaság mozgósításakor (július 16-án) tehát két héttel később, hogy az új levelezési mód utat tört magának, **Schwartz A.** könyvkereskedő Oldenburgban írt egy képes kártyát. Nyomdájában u. i. egy tűzér képét nyomatta a kártyára és pedig a szinlapnak a felső baloldalára, tehát a bélyeggel szembe. A kép nem volt nagyobb, mint a bélyeg. Ha egész szorosan vesszük a dolgot, úgy ez volt az első »képes levelezőlap«, mint azt a készítője nevezte is. A német—francia háború alatt humoros kézi rajzzal ellátott (tehát nem nyomtatott!) képekkel kártyákat küldözgettek a harcztérre. . . Mindezek dacára a képes levelezőlap újabb eredetű. mert mint kereskedelmi czikk csak az 1875-ik év végén lépett életbe. Újból **Schwartz** könyvkereskedő volt a kezdő.

Mint a »Volksboten« kiadójának nagyon sok clichéje volt, a melyek közül huszonötöt kiválasztott s kiadta az első sorozat képes levelezőlapok. Az első utánzata ezen képes levelezőlapnak rövid idő múlva megjelent **Berndts W.-nél** Drezdában. Egész hasonló a **Schwartz** gyűjteményéhez. A »látképes levelezőlap« elnevezés magától jött. A gyárosok érdekesnek találták megismertetni a levelezőket a helységekkel, honnan a közlemények jönnek. A képes levelezőlapok fogyasztásáról hosszú ideig semmiféle statisztikai feljegyzés nem létezett. Csak az utóbbi időben tett a német birodalmi posta egy kísérletet. A rendes levél számlálás ideje alatt mult év augusztus 9 től aug. 16 ig déltől-délig, a képes levelező lapokra vonatkozólag is statisztikai feljegyzéseket tettek.

Ámbar a fő utazási idő már akkor elmúlt, mégis a főt említett időben, tehát hét nap alatt nem kevesebb minf 101,128,569 képes levelezőlapot adtak fel a birodalmi posta hivatalaiban: tehát álag 1,466,938 drbot naponta. A portódij ezért 483,875 márka, tehát naponta 69,010 márka. Mivel a német birodalomban 510 milliónál több állami levelezőlapot adnak fel, így kitűnik, hogy dacára,

hogy a képes levelezőlapok a téli napokban gyéren fogyasztnak, mégis csupán a feladott képes levelezőlapok száma majdnem egyforma az állami levelezőlapok számával.

Még megemlítjük itt, hogy az 1899-ik év statisztikai kimutatása szerint a világposta több mint 2306 millió állami levelezőlapot szállított.

Ebből Európára esik 1400, Amerikára 526, Ázsiára 374, Ausztráliára 5.3, Afrikára 1.6 millió darab.

(Z. f. P. u. T.)

EGYESÜLETEK

A Központi Kath. Legényegylet ünnepe. Említettük már, hogy az országos központi Kath. Legényegylet elnökének, a legényegyletek felvirágoztatása körül, hervadhatatlan érdemekkel bíró **Schiffer** Ferencznek negyedszázados jubileuma alkalmából fényes ünnepeket rendez. A jubileum f. hó 27-én vasárnap este lesz megtartva, mely alkalommal az egylet diszülést fog tartani. Az ünnepeken a vidéki legényegyletek is rész vesznek, a váradit az elnök fogja képviselni.

A réti népkör közgyűlése. Értesitem a réti népkör t. tagjait, hogy a közgyűlés nem vasárnap (27-én) d. u. 5 órakor, hanem vasárnap d. u. 3 órakor lesz megtartva. Nagyvárad, 1901. január 25. **Gábor** János, elnök.

Igazságszolgáltatás.

Esküdtszéki főtárgyalás.

Nagyvárad, január 25.

Tegnap számunkban részletesen ismertettük a mai esküdtszéki főtárgyalást képező bűncselekményt. **Martyin** Mitru (aluj Petre) szokányi parasztagazda fejszével agyonütötte **Vlagyik** Pétert, a miért ez őt megkorholta, hogy a lovait a kukoriczába engedte s ez által neki kárt okozott. A kir. ügyészség eme bűncselekményeért vád alá helyezte **Martyin** Mitrut halált okozó súlyos testisértés miatt, mely az esküdtszéki bíróság hatáskörébe tartozik.

A tárgyalást d. e. 9 órakor nyitotta meg **Millye** Gyula kir. ítélő táblai bíró. A vádat dr. **Nagy** Géza kir. ügyész képviselte, védő **Rádl** Ödön ügyvéd.

Az esküdtszék tagjai a következők voltak:

Dutkay Dezső, **Deutsch** Simon, **Felicides** Lajos, **Gál Szabó** István, **Mertz** Nándor, **Mocsár** Lajos, **Erlich** Mór, **Grünwald** Simon, **Tóth** Zsigmond, **Kolozsváry** Sándor, **Thuróczy** Gyula, **Sternthal** Sándor, pótesküdték: **Rátkay** József **Tabéry** Armin.

A tárgyalás megnyitása után az elnök felolvastatta vádlottnak a vádlevelet.

Vádlott mindent tagadott. Annyit igaznak ismert el, hogy beszélt a kérdéses napon, 1900. szept. 29-én **Vlagyik** Péterrel, de hogy ő követte volna el a gyilkosságot, az nem igaz.

Ezután a tanúk kihallgatására került a sor.

Huszonöt tanu volt megidézve, akik között azonban ténytanu egy sincsen. Voltak többen, akik azt vallották, hogy **Vlagyik** Péter mondta nekik néhány percczel halála előtt, hogy **Martyin** Mitru ütötte meg fejszével. — A tanúk legnagyobb része azonban a tényre vonatkozólag semmit sem tudott előadni.

A tanúk kihallgatása után az idő előhaladottsága miatt az elnök a tárgyalást felfüggesztette s így a vád és védbeszédre, valamint a verdikre csak holnap kerül a sor.

A februári esküdtek. Tegnap előtt d. u. sorsolták ki az első évnegyed esküdteit közül azokat, akik február hóban foguak szavakkal dönteni a vádlottak sorsa fölött. A sorsolási aktuson Nagy Ferencz elnöke alatt Millye Gyula és Fassie Pál törvényszéki bírák vettek részt, az ügyészséget Korn Lajos dr. alügyész képviselte, az ügyvédi kamarát Hlatky Endre. Esküdtektől kisorsoltattak:

Nagy Lajos (Mezőkeresztes), ifj. Balogh József (Nagyszalonta), Jekel Gyula, Oó Dezső, Grám Károly dr., Fehér Dezső, Dióssy Lajos, Sipos Orbán, Kotzmann János, German Károly (Nagyvárad), Fülöp József (Bihar-Ujfalu), Leidl Henrik (Nagyszalonta), Hollósi Jenő (Nagyvárad), Balassa István (Bihardiószeg), Farkas László (Nagyvárad), Lazarovics Gábor és Balogh Elek dr. (Nagyszalonta), Sonnenfeld Adolf, Darvassy Lajos, Zana Vilmos, Fekete Pál és Lánzy József (Nagyvárad), Buder József és Tóth Andor (Belényes), Eszenyi Sándor és Száhlender Károly (Nagyvárad), Juricskay Vid (Mezőtelegd).

Helyettes esküdtektől kisorsoltattak: Pozsonyi László, Bondray Pál, Munk Béla dr., Mandel Lajos, Bócz Endre, Szimonyi Arnold, Dajka Ambrus, Deutsch Ignác és Schmidt Gyula, akik mindannyian nagyváradiak.

ZENE ES MŰVESZET.

A zeneiskola hangversenye. Már hirtadtunk arról a szép hangversenyről, melyet a városunkban virágzó zeneegyesület iskolája fog adni. Erre vonatkozólag pótlólag azt az értesítést vettük, hogy a hangverseny a Ker. Csarnokban d. u. négy órakor fog kezdődni.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Szombat: Boccacio. (Amon Margit főll).
Vasárnap) d. u. Színházi képtelenségek
este. A halász szeretője.

A kis alamuszi.

Ugy látszik, Amon Margit minden egyes fellépése nagyobb és nagyobb sikert jelent, még pedig a pénztár tekintetében is. Tegnap a szó szoros értelmében meg telt a ház, a menyinyben jegy 7 órakor már nem volt kapható. Ez nem fordult elő a megnyitó előadás óta.

Amon Margitnak jutott a feladat, hogy ezt a nagyszámu közönséget egész este élénkséghben tartsa. Maga a Kis alamuszi egyáltalán némileg megfelel a címének: meséje nem mulattató, mert hiszen előre ki lehet találni, mi lesz a vége. A dialógok sem valami szellemesek, a zenéje is legtöbbször szintelen, alamuszi. Néha egy-egy komikus jelenet vagy mondás kizökkent az alamuszi hangulatból, hogy egy derült pillanat után ismét belezökkenjünk. Ilyennek képzeljük a Kis alamuszit átlag-előadásban.

A darab sorsa a két kis alamuszinak, az igazinak és a hamisnak, Tomnak és Renard vicomtenak kezében van letéve. Ha ezek ötletes játékkal tudják pótolni a szövegíró és a zeneszerző ötleteiben beálló pauzákat, akkor a darabnak fényes sikere lesz; ha nem tudják, akkor elbukott.

Nálunk a Kis alamuszinak nagy sikere volt. A mi azt jelenti, hogy Amon Margit és Nyáray remekeltek.

Amon Margit ismét igen fess, bájos megjelenésével egy csapásra biztosította az est sikerét. Kifőnően is játszott; csupa tűz és élet

voit minden mozdulata, egy helyen — az első felvonásban — azonban tullepte a megengedhető pajkosság határát. Nagyváradon ezt még nem szoktuk meg s nem is akarjuk megszokni. Azt hisszük, tudja mire célzunk. A mi hangját illeti, azzal ének- és beszédközben egyaránt jól színezett; s ha a sikkes játékhöz, kellemes énekhez hozzá vesszük hamiskás arczjátékát, akkor érthetővé tettük tegnapi nagy sikerét és a felvonások utáni sok kihívást. A Kis alamuszi előadásáról számüzve volt az alamuszi hangulat s ez első sorban Amon Margit érdeme.

Másodsorban Nyáraié (Tom) Bohózi alakot adott vigjátéki szellemmel és rutinnal. Nem vitte tulságba szerepének tagadhatlanul kínálkozó burleszk jellegű vonásait, hanem az egészből csinált egy igen kedves naiv alakot, mely éppen egyszerű naivságával kelt óriási derűtséget. Hozzá még éneke is igen ügyes volt, úgy, hogy ő és Amon uralkodtak az egész este fölött, nekik szólt a közönség lelkes tapsa.

Ilyen szereplőkkel persze hogy lehet aztán telt házat csinálni.

Szilágyi Dezsőnek is hálás szerepe jutott; a pohos ültetvényes amerikai játszotta szép sikerrel mindenütt, a hol nem kellett énekelnie. Egyébtt természetes humora jó hatást keltett. *Bérczi* (Rettenetes) rettenetes czinczér-bajuszának billegetésével, *Füredi* (a préfet) komikus megjelenésével idézett elő nagy derűtséget.

A női szerepek — Amonét kivéve — hátterbe szorultak, kicsinyek. De azért így is dicsegetet érdemel *Szohner* Olga, a ki kis szerepet is kedvvel tud adni; *Lányi* Edith ellenben rossz kedvében volt, kivéve a II. felvonásbeli tánczát és a tengerzöld ruha hullámozgatását. Itt volt kedve, itt ujráltak.

Kisebb szerepeket játszottak *Tóvári* Anna (Juliette), Gáthy Kálmán, *Kalmár* József (jól énekelt), Rákosi Gáspár és Kohári Pál.

Ének- és zenekar megfelelők.

Ma pedig — sajnos — búcsuzunk a mi kedves vendégünköl. Szerencsére a búcsu egyik legrégibb, de legkedvesebb operettben történik. S az ilyen kedves búcsu semmi esetre sem végleges. K. A.

A mai előadás. A színház kedves vendége Amon Margit ma, szombaton lép föl utoljára Suppé hires, szépséges operettje, a *Boccaccio* czimszerepében. A Nagyváradon rég látott, bájos zenéjü darabban Amon Margiton kívül az énekes személyzet elsőrendü erői játszanak. Fiamettát — Forrai Ferike, Izabellát — Lányi, Beatriceot — Székely Anna, Pietrot — Pantér, a borbélyt — Szilágyi, Lambertucciót — Nyárai, Lotteringit — Perényi adja.

Vasárnapi előadások. Vasárnap este Dankó Pista fényes sikerrel bemutatott népszimfűve, *A halász szeretője* kerül másodsor előadásra az ismert szereposztással. Délután a *Színházi képtelenségek* címü kacagató bohóságot adják, melynek főszerepét Orley Flóra játsza.

Mándoky Béla jubileuma. Mándoky Béla érdemes, veterán színművész, ismert Shakespeare-interpretáló mostanában búcsuzik negyven évi működés után a színpad világától. Mándoky Béla, kit a nagyváradi közönséghez oly kedves szálak kötnek, a Szigligeti-Színház színpadáról vesz búcsut az ő régi publikumától. Hétfőn, e hó 28-án a *Hamlet* czimszerepét játsza az ősz művész, ki a dán királyfi ábrázolásával nagy, nevezetes sikereket aratott.

MULATSAG.

FARSANGI NAPTÁR.

Január 26. Tiszti estély a Ker. Csarnokban.
Február 1. Önkéntesek bálja.
Február 1. Tüzér-altisztek bálja a Zöldfában.
Február 2. Állami alkalmazottak tánczvigalma a Zöldfában.
Február 3. Fodrészok mulatsága.
Február 3. A Katb. Kör bálja.
Február 3. Ev. ref. egyházközség bálja.
Február 9. Postás bál. (Zöldfa.)
Február 10. A nagyváradi nyomdászok tánczestélye a Sasban.
Február 10. A munkás betegsegélyző egyesület mulatsága a Zöldfában.
Február 16. Tiszti estély a Ker. Csarnokban.
Febr. 17. Tüzöltő bál a Sasban.

REGÉNY-CSARNOK.

Sibilla.

Irta: Adalbert Károly.

Németből fordította: Lubinszky Anna.

14.

— Jól van Joachim, ne csalódj anyádban. Segítünk az öreg emberen. Sibillára öröködöm mintha leányom lenne.

— Köszönöm anyám. Te és apám találjatok bennem jó támaszt.

Mivel Joachim ehhez hasonlót szavakba még sohasem foglalt, — mondása jelentőségteljes volt.

Midőn este vidám arczczal és könnyű szívvel lépett a kunyhóba, Blum apót a körülményekhez képest jókedvben találta. Orsolya kisasszony volt nála, hogy búcsut vegyen, mert a vidéket elhagyta — városba költözött — és közölte vele, hogy elhunyt anyja végrendeletileg e kis kunyhót és nem éppen jelentéktelen összeg pénzt hagyott élet fenntartására. A jóhiszemű öreg nem sejtette, hogy minderről a végrendeletben szó sem volt, hanem Orsolya fejében szülemlett meg.

Mindenesetre elüzte a nehéz gondokat. Egy pár zenelecczkével, mit a vidéken adni szándékozott, remélte, hogy saját és unokája életét fenntartja.

— Pár év még, mondá, s mindkettőnkön gondoskodva lesz. Rólam az anyaföld ölében, kis unokámról oda át hazájában.

Azután elővette hegedűjét és majd halálosan szomorú majd életkedves dallamok csendültek meg.

A kis Sibilla ma este halvány és bú maradt. Fejecskéjét az asztalra hajtotta, úgy, hogy fürtei elborították homlokát és szeméit. Midőn feltekintett, könnyei végig perogtek arczán.

— Oh nem, nem! Nem merek ma sötét szobámban aludni. Engedd, meg, hogy ágyamat ide hozzam. Ha szeméimet lezárom, a fekete koporsót látom. Nem segít, ha az öreg Margit velem van is.

— Gondolj másra szivecském. Eljátszam kedvencz dalodat? Melyiket szeretnéd hallani?

— Mára semmit nagyapa. Még rosszabb lenne.

Nem sikerült a felizgatott kicsikét megnyugtanni. Midőn Joachim távozott, utána szaladt, belé kapaszkodva kérte.

— Édes Joachim! jöjj minél előbb, ha veled vagyok, minden jól van!

Másnap Joachim egy vigasztalót hozott, ki legjobban értett Sibilla felvidámításához. Testvére a kövér Gertrud sokban különbözött az idegen gyermektől, de mégis egy játszótárs volt, kinek az elhagyott nagyon örvendett.

Még nem telt el nyolcz nap, már oly bizalmasan járt ki s be a Falc házban, mintha mindég így lett volna. Wiebecke asszonyt lépten nyomon követte s gyors ügyes kézzel is szorgoskodott. Mulatságot szerzett neki, ha bolondozásai folytán Nikulás apó pergament szerü sárga arca ezer ránczba huzodott — szóval mindenkivel megkedveltette magát és pár hét múlva Wiebecke asszony kijelenté, hogy az apróságot épen úgy szereti mint leányát. (Folyt. köv.)

TAVIRATOK

A váci püspök és a munkás pénztárak.

Budapest, január 25. (Saj. tud. táv.) A váci püspök Darányinak a munkás-pénztárak átíratára felelve tudatja, hogy az ügyet melegen felkarolja és az alapító tagok sorába lép, cselédjei közzül az érdemesebbeket kiválasztja és saját költségén beiratja.

Agyonlőtt kapitány.

Budapest, jan. 25. (Saját tud. táv.) A poroszországi gumbennenben Krongh kapitányt katonai czellövészeten agyonlőtték. Ez már a második merénylet.

Asszony kisbíró.

Budapest, jan. 25. (Saj. tud. táv.) Abauiban ma egy asszonyt választott meg a község kisbírónak.

Verdi állapota.

Milano, jan. 25. Ma reggel 6 óra 30 perczkor a következő orvosi jelentést adták ki Verdi állapotáról: A beteg éjjel 1 óra tájban igen erős válságot állott ki. Allapota most fölültébb komoly. (M. T. I.)

Milanó, jan. 25. (Saját tud. táv.) Verdi, a nagy zeneköltő, reggeli hat óra óta a halállal vívódik. A reggelt aligha éri el.

A kínai háboru.

London, jan. 25. A Morningpost-nak jelentik Pekingből 17-iki kelettel: Csungli, a kit a bevételi hivatal nagytitkárává neveztek ki, 1900. június havában Peking katonai kormányzója volt és mint ilyen megengedte az idegenek vagyonának elpusztítását és idegen ben-szülött keresztények fölkonczolását. Ugyanennek a lapnak jelentik Pekingből 19-iki kelettel: Anzer püspök visszatér az ország belsejébe, mert Juansikkai santungi kormányzó megígérte neki, hogy meg fogja oltalmazni.

KOZGAZDASAG.

A „Biharmegyei Takarékpénztár“ közgyűlése.

Tegnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését a Biharmegyei Takarékpénztár, saját helyiségében.

Jelen voltak a következő részvényesek: Szunyogh Péter elnök, Fleischacker Gyula vezérigazgató, dr. Wallner Ödön, dr. Schweiger Ede, Schwarcz Ferencz, Mihelyf Adolf, Ragány János, Hegedüs Géza, dr. Márkus László, Kiss Elek, Élő János, dr. Gyémánt Jenő, Weinberger Jakab, Fényes Manó, Markovits Sándor, Lukács Lajos, Schönfeld Gyula, Hanzlián Ede, Széles Károly, Lukács Gyula, Kollner Dávid, Kollner Miklós, Bertsey György, Füredi László, Tatár Zoltán, Mihelyf Pál, Steiner Benjamin, Spitzer Lajos, Winkler Lajos és Hranyczy Károly.

Szunyogh Péter alispán elnökölt s bejelentette a közgyűlésnek, hogy 39 részvényes által 2524 részvény tétetett le s jelen van 32 részvényes, összesen 436 részvény képviselőben. Konstatálja, miként a közgyűlés határozatképes s felhívja a vezérigazgatót az igazgatósági jelentés előterjesztésére.

Fleischacker Gyula vezérigazgató felolvasta a következő jelentést:

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk az 1900. évi zárszámadásainkat előterjeszteni, mely alkalommal az elmúlt év kedvezőtlen gazdasági és pénzügyi viszonyaival bővebben foglalkozni nem kívánunk, mert azok a tisztelt részvényesek előtt eléggé ismeretesek.

Az ezen viszonyok folytán előfordult többrendű fizetéseképtelenség nekünk is veszteséget okozott. Hogy azonban ezen veszteségek teljes leírása mellett is oly eredménnyel zárhatjuk le ez üzletét, hogy a megelőző évinél nagyobb osztalékot tudunk adni és e mellett a tartaléklétkét 40.000 koronával szaporíthatjuk, jórészt azon körülménynek köszönhetjük, hogy a tulajdonunkban volt konyári birtok teljesen és a sárándi birtok részben befolyt vételárát üzleteinkben ez évben már gyümölcsözőtőlég elhelyezhettük.

Zármérlegünk szerint az elmúlt év nyeresége 122.656 korona 50 fillérre rug, melynek felosztására nézve azt javasoljuk, miszerint ebből:

12,108 kor. 19 fill.	az alapszabályok értelmében a tartalékalap javadalmazására fordítassék: továbbá
14,529 kor. 83 fill.	az igazgatóság alapszabályszerű javadalmazására:
3,632 kor. 45 fill.	a felügyelő bizottság jutalékára:
2,421 kor. 64 fill.	a választmány részilletékeként oly képen, hogy minden jelenléti jegy 8 koronával váltassék be:
2,421 kor. 64 fill.	alapszabály szerint a nyugdíj alap gyarapítására:
56,000 kor. — fill.	osztalékra olyképen, hogy az 1900. évi 6-ik számú részvény szelvény 14 koronával váltassék be, végül pedig
2,000 kor. — fill.	a nyugdíjalapnak külön dotálására és
1,000 kor. — fill.	az igazgatóság által meghatározandó jótékony adakozásokra fordítassék.

Összesen 94,113 kor. 75 fill.

A tiszta nyeresémből a fenti összeg levonása után még fennmaradó összeget 28,542 kor. 75 fillért tevő összeg hováfordítására nézve azt javasoljuk, hogy ebből

27,891 kor. 81 fill.	a tartalékalap külön dotálására fordítassék, a miáltal tartalékalapunk 40,000 koronával gyarapodik és így 120,000 koronára fog emelkedni, a fennmaradó
650 kor. 94 fill.	pedig vitessék át a jövő év számlájára.

Kérjük a tisztelt közgyűlést, miszerint szíveskedjék ezen előterjesztésünket elfogadni és elhatározni, hogy az 1900. évi 6-ik számú részvény-szelvény f. hó 26-ától kezdve 14 koronával inézetünk pénztáránál vagy a Pesti magyar kereskedelmi banknál, Budapesten be váltassék.

Végül kérjük a tisztelt közgyűlést, szíveskedjék ugy részünkre, valamint a felügyelő-bizottság részére a felmentvényt megadni és az alapszabályszerű választásokat megejteni.

A jelentést a közgyűlés elfogadta, a tiszta nyereség felosztására vonatkozó indítványt egyült.

Ezután a felügyelő-bizottság megválasztása és a választmány kiegészítése következett szavazás utján.

Szavazatszedők voltak: Kiss Elek elnök, dr. Gerő Sándor és Tatár Zoltán tagok.

A szavazás megejtetvén, annak eredményül elnök kihirdette, hogy a felügyelő-bizottság tagjai lettek: Fehér Miksa, Hegedüs Géza, Pekánovics Imre, dr. Márkus László és Ragány János, póttag Kandel József.

A választmányt a következőkkel egészítették ki: Bordé Ferencz, Bertsey György (uj),

Czifra Kálmán (uj), Kiss Elek, Lukács Gyula, Moskovits Mór, Papp János, Steiner Benjamin (uj), Tatár Zoltán és Winkler Lajos. Ezzel a közgyűlés véget ért.

NYILTÉR.

BURMESTER VILLY

hegedümvész

és

Diossyné Handel Berta

a m. kir. Operaház tagja

egyetlen

hangversenye

a Fekete Sas nagytermében

február hó 1-én este

fél 8 órakor.

Jegyek előjegyezhetők: Neumann M.-nél Kishid-fő.

Helyárak: Körszék 3 forint, Támlásszék 2 forint, Zártszék 1 frt 50 kr., Földszinti állóhely 1 frt, Karzat 50 kr.

Szigligeti- Színház.

Folyószám 103.

Idényberl. 101 sz.

Nagyváradon, szombaton, 1901. jan. 26-án

BOCCACCIO.

Operette.

SZEMÉLYEK:

Giovanni Boccaccio — — —	Ámon Margit k. a.
Pietro, palermoi herceg — — —	Pintér Imre
Scaldza, borbély — — —	Szilágyi Dezső
Beatrice, neje — — —	Székely Anna
Lotteringi, kádár — — —	Perényi József
Izabella, neje — — —	Lányi Edith
Lambertuccio, szatócs — — —	Nyáray Antal
Petronella, neje — — —	Erdei Berta
Fiametta, mostoha leányuk — — —	Forrai Ferike

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr. Támlásszék 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. oldai 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Holnap vasárnap, január 27-én

délután 3 órakor, fél helyárral

Színházi képtelenségek.

Bohózat.

Este 7 órakor, rendes helyárral

A halász szeretője.

Szinmü.

Reich Jenő és Társa**Tőzsde jelentése.**

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

	Budapest, január 24.
Osztrák hitel	664 25
Magyar hitel	669.—
Allamvasút	669.—
Rimamurányi	459 50
Magyar jelzálog	431.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, január 24.
Buza októberre	7.70
Buza áprilisra	7.56
Tengeri	5.10
Rozs ápr.	7.87
Zab ápr.	6.16
Káposzta, repce, aug.	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. január 24-én.

Magyar aranyjárdék 4%	117 25
Magyar koronajárdék	92.80
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4,1/2%	120.—
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2,1/2%	100.—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	120.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	92.—
Italmérési jog megváltási kötvény	98.75
Horvát-szlavónföldterhermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	165.50
Tiszszabályozás szegedi sorsjegyek kölcsön	140.—
Osztrák járadék papírban	98.15
Osztrák járadék ezüstben	98.—
Osztrák járadék aranyban	117 25
Osztrák korona járadék	98.25
Osztrák államsorsjegyek	186 75
Osztrák magyar bank részvény	17.02
Magyar hitelbankrészvény	669.25
Osztrák hitelintézet részvény	668 75
Párisi vista	95.75
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	19.16
Németbirodalmi márka	117 55
London vista	240 55
20 márkás arany	28.52

Kiadó lakások.

A Koldusápoló intézet előjárósága az Uri-utca 689. számú földszintes épületet bérházzá alakítja át. Ezen épületben folyó évi május 1-re a következő lakások lesznek kiadók:

1. Egy utcai lakás 5 szoba, fürdőszoba, folyosó és mellékhelyiségekkel.
2. Egy másik szintén utcai lakás, 4 szoba, folyosó és mellékhelyiségekkel.

3. Egy udvari lakás, 2 szoba, előszoba és mellékhelyiségekkel.

Értekezhetni lehet Nagyságos Palotay László kanonok, intézeti elnök urnál, vagy Sztarill Ferencz építésznél, kiknél az átalakításra vonatkozó tervek is megtekinthetők.

A szerkesztőség telefonja:

Dr. VUCSKICS GYULA.**Saját termésü**

ménesi és gyoroki új és ó boraimat nagyvárad pinczémbé át szállítván, a mai naptól fogva

Ujsor 878. szám alatti lakásomon

literes palaczkokra fejtve,

palaczkonként is kaphatók.

Az üvegenkénti ár 50 krajczár és 1 frt 10 krajczár között váltakozik a borok minősége s fajtája szerint, mely árba a fogyasztási adó, valamint a palaczk ára is be van tudva.

Az ép állapotban visszahozott tiszta palaczkért, azok minősége szerint, 8—13 krajczárt vissza adok.

MOLNÁR LAJOS,

Ujsor 878. szám.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA R. T.

Nagyvárad, Apáca-utca 3. szám.

Művek,
folyóiratok, hirlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.
Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfek,
számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.